19.2.2025
Dnro Tukes 1839/00.00.01/2025

Eduskunta
Talousvaliokunta

Asiantuntijakuuleminen 25.2.2025

## Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto valtioneuvoston kirjelmästä mittauslaitedirektiivin muuttamisesta, U 56/2024 vp

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) asiantuntijalausuntoa mittauslaitedirektiivin (2014/32/EU) muuttamista koskevasta valtioneuvoston kirjelmästä.

Tukes pitää tarkoituksenmukaisena ja kannatettavana, että mittauslaitteiden vaatimuksia yhdenmukaistetaan EU:ssa. Mittauslaitedirektiiviin ehdotettu muutos koskee mittauslaitteita, joille ei tähän asti ole ollut yhdenmukaisia vaatimuksia EU:ssa. Olemassa olevat kansalliset vaatimukset aiheuttavat tarpeettomia kustannuksia, ja jos vaatimuksista ei nyt päästä yhteisymmärrykseen, on vaarana kansallisen sääntelyn lisääntyminen. Ehdotettu muutos tukee myös EU:n tavoitetta vihreästä siirtymästä.

Suomen kannalta olennaisia huomioita mittauslaitedirektiiviin ehdotettuihin muutoksiin:

**Sähköenergiamittarit**
Mittauslaitedirektiivin muutosehdotuksessa täsmennetään direktiivin soveltamista tasavirtaenergiamittareihin. Tämä on vaatimusten yhdenmukaistamisen kannalta hyvä asia.

Suomessa on käynnissä jo toisen sukupolven älysähköenergiamittareiden käyttöönotto. Sähköyhtiöt lukevat sähköenergiamittareiden lukemia etäluentana. Uudet sähköenergiamittarit mahdollistavat energiakulutuksen mittauksen 15 minuutin tasejakoissa. Mittauslaitedirektiivin muutosehdotuksessa esitetään sähköenergiamittareiden etäluentaan mittausteknisesti

valvottua tiedonsiirtoa. Tämä ei ole älysähköenergiamittareiden pitkän käyttökokemuksen perusteella tarpeellista. Esitetystä vaatimuksesta aiheutuisi tarpeettomia kustannuksia sähköenergiamittareiden valmistajille ja sähköyhtiöille.

**Kulutusmittarin näyttöön esitetyt vaihtoehdot**

Kulutusmittareita ovat lämpö- ja sähköenergiamittarit sekä vesi- ja kaasumittarit. Mittauslaitedirektiivin muutosehdotuksessa esitetään sallittavaksi kulutusmittareina käytettäviin kaasu- ja sähköenergiamittareihin sisältyvän näytön korvaaminen etänäytöllä tai etäluennalla esim. mobiilaitteesta. Muutosehdotuksen mukaan kulutusmittariin sisältyvän näytön korvaaminen perustuisi mittausteknisesti valvottuun tiedonsiirtoon kulutusmittarin etänäyttöön tai etäluentaan.

Kulutusmittariin sisältyvästä näytöstä ei tule luopua, koska siitä saadaan etäluennasta riippumaton luotettava mittaustulos. Nykyisin kulutusmittarin omalta näytöltä on luettavissa laillisesti sitova mittaustulos. Lisänäytöt ja etäluentamenettelyt ovat lisätoimintoja, joiden vaatimustenmukaisuutta ei ole tarvinnut osoittaa, koska luotettava mittauslukema saadaan kulutusmittarin näytöltä. Uusista sähköenergiamittareista on jo mahdollista saada mittaustiedot kuluttajan käyttöön mittarissa olevan liitännän avulla.

Erityinen mittausteknisesti valvottu tiedonsiirto ei olisi tarpeen, jos kulutusmittariin sisältyy näyttö. Lisäksi tiedonsiirrolta vaaditun luotettavuuden osoittaminen kulutusmittarin vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa aiheuttaisi huomattavia kustannuksia kulutusmittareiden valmistajille.

**Sähköajoneuvojen latauksen mittaus**

Suomessa on käytössä yhteensä n. 3 800 julkista sähköajoneuvojen latauskenttää, joissa on n. 16 000 latauspistettä. Suomessa vaaditaan sähköajoneuvojen latauksen sähköenergiaperusteiseen laskutusmittaukseen mittauslaitedirektiivin mukainen sähköenergiamittari.

Sähköajoneuvojen latauksen laskutusmittauksen vaatimusten yhtenäistäminen EU:ssa on välttämätöntä. Muussa tapauksessa kansalliset vaatimukset, joita on jo usessa jäsenvaltiossa, vaikeuttavat

ja hidastavat huomattavasti sähköajoneuvojen latausjärjestelmien valmistusta, myyntiä, hankintaa ja käyttöönottoa.

Ehdotetun sähköajoneuvojen latauksen mittausta käsittelevän liitteen vaatimuksissa on vielä huomattavasti parannettavaa:

- Latausjärjestelmän sertifiointi toiminnallisena kokonaisuutena on tarpeetonta ja aiheuttaa kalliita vaatimuksia latausasemien valmistajille, jotka ovat usein pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Olennaista on varmistaa sähköenergian mittauksen ja sen tuloksen ilmoittamisen luotettavuus. Tähän tarkoitukseen riittää sähköenergiamittarin vaatimustenmukaisuus.
- Liitteen vaatimukset ovat osin päällekkäiset sähköenergiamittareita koskevan liitteen kanssa.
- Liitteen vaatimus tyyppihyväksytyistä varaosista vaikuttaa kohtuuttomalta. Esimerkkinä tästä ovat latausjärjestelmien kaapelit, joille on kansainvälisiä standardeja. Niiden avulla voidaan ottaa huomioon kaapelin vaikutus ladatun sähköenergian määrään. Kaapelia ei tämän vuoksi tarvitse sisällyttää latausjärjestelmän vaatimustenmukaisuuden arviointiin.

**Kaasukäyttöisten ajoneuvojen tankkauksen mittaus**

Suomessa on käytössä yhteensä n. 80 maa- ja biokaasun tankkausasemaa kaasukäyttöisille ajoneuvoille. Tankkausasemien jakelumittareiden varmennuksessa on noudatettu mittauslaitelain (707/2011) kansallisia vaatimuksia, koska kaasutankkausaseman jakelumittari ei nykyisin kuulu mittauslaitedirektiivin soveltamisalaan.

Ehdotettu liite olisi erittäin tarpeellinen ja hyödyllinen. EU:n yhteinen lainsäädäntö kaasutankkausasemien jakelumittareille poistaisi nykyiset kustannukset, jotka aiheutuvat mittauslaitelain kansallista tyyppihyväksyntää ja ensivarmennusta koskevista vaatimuksista. Kyse olisi huomattavasta kustannussäästöstä kaasutankkausaseman käyttöönotossa.

**Jäähdytysenergiamittarit**

Mittauslaitedirektiivin muutosehdotus laajentaisi lämpöenergiamittareihin sovellettavat vaatimukset koskemaan myös kaukokylmän kulutusta mittaavia jäähdytysenergiamittareita. Tämä on laitevaatimusten yhdenmukaistamisen kannalta hyvä asia.

**Lopuksi**

Tukes osallistuu aktiivisesti mittauslaitedirektiivin muutosehdotuksen käsittelyyn ja viimeistelyyn. Tukes on asiantuntijatukena työ- ja elinkeinoministeriölle. Tukes tekee muutosehdotusta koskevaa yhteistyötä Pohjoismaiden mittauslaiteviranomaisten kanssa ja osallistuu EU:n mittauslaiteviranomaisten WELMEC-yhteistyöjärjestössä ja sen työryhmissä käytäviin keskusteluihin. Tukes hankkii muutosehdotusta koskevaa palautetta suomalaisilta toimijoilta kansallisen sidoryhmäverkostonsa avulla.

Pääjohtaja Tomi Lounema

Ryhmäpäällikkö Markus Kauppinen

*Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.*

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Denna handling har upprättats och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Pääjohtaja Tomi Lounema
19.2.2025

Ryhmäpäällikkö Markus Kauppinen
19.2.2025